

L i s t e k.

Listi slovenskega pesmista.

IV.

Gospod urednik! Tudi pesmist mora biti kdaj vesel. Lahko se je drugim smejeti, zato ni treba družega, trdi nek francoski pisatelj (pa ne Rousseau), kot nekoliko nagajivosti; a da se človek samemu sebi smeje, pravi, treba pa že dobršen ščipec filozofije. Ker pa imajo filozofijo dandanes drugi v najemu, moram se že izogniti in reči Vam, gospod urednik, da je bilo povod mojemu veselju in naposled mojemu smehu le primerjanje, da smo tudi odrasli ljudje časi otroško najivni, ker se tako radi oprimemo vsake novosti, n. pr. »Listka« v našem glasilu, ali sva jo pa midva, to je: jaz in Vi pravo pogodila odločivši se časi poslati v dežel z listom tudi listek. Jedno ali drugo mora biti res, sicer ne bi toliko sotrudnikov in tudi sotrudnic sililo v to ogrado. Človek ne more skorej na vrsto, kakor ne k spovednici o sv. misijonu.

V 10. št. oglasila se je č. sotrudnica Lepkova.

Gospod urednik! Pravijo, da sami moški še ljudje nismo, seveda nam je v uteho to, da tudi same ženske po tem receptu še niso ljudje. Zato iskreno pozdravljam najnovejšo konkurentinjo in osobito še zato, ker se je uvrstila v mojo falango. Prijatelj »Postojnski« je torej še vojskovodja brez vojakov. Morebiti bode kdo celo mislil, da jaz sotrudnico Lepkovo tudi zato pozdravljam, ker me hvali kakor bi bila domenjena. O ne! V pisani družbi je človek ves drugačen. Tudi pesmist — saj smo ljudje — je v taki družbi vesel. In ker so redki trenotki, da so ljudje naše mere veseli, zato sem Vam, gospod urednik, najprej to napisal.

Č. sotrudnica Lepkova toži — in kdo ne toži dandanes? — da je imela večkrat smolo za nagrado. Nekateri ljudje znajo res čudovitim načinom svet »glihati«, kakor je trdil šaljivi kmetič za plugom. Istim načinom so uravnali nagrade tudi č. sotrudnici: bodi nagrada taka ali taka, dali niso nič, ergo 0 = 0. Kdo bi se temu čudil, kdo ne bi verjel? Saj imamo učitelji sploh povsod smolo. A ne da bi gospod »Postojnski« mislil, da jaz generalizujem navedeni slučaj, o ne! Povsod imamo smolo. Naj mi oni gospodje kolegi, katerim ni všeč moj podpis, pokažejo le samo jedno točko, v kateri tangiramo s človeško družbo kot učitelji in v kateri nas svet spozna in plača tako kakor zaslužimo, odmah bom »Postojnskemu« pisal ali pa sporočil in prosil ga, da mi dovoli kos svojega patenta in čitali bodete izdelke prvega in drugega optimista. Gospod urednik! Zeló me prsti srbé, da bi napisal, na kakšni socialni stopinji smo učitelji pri drugih stanovih in koliko je razlike med nekdanjimi »solmaštri«, ali da se zopet prav časnikarski in v duhu časa izrazim: med učitelji

starega kalibra in pa med nami — toda bojim se, ne sicer duplik in replik, marveč Vašega uredniškega koša, ki je sicer molčec, a brez dna.

Sotrudnica Lepkova bi rada vedela, kako sem jaz kaj učiteljicam naklonjen. Mislim, da se ne bode nikdo spotikal na tem, če tudi jaz svojo povem. S tem ugodim č. sotrudnici in morda tudi njenim tovarišicam. Saj je tudi kralj Janez — tako sem nekje čital — hotel umeriti vesoljno osvetje po Ptolomejevem sestavu; ko je pa videl, da to ni mogoče, izrazil se je baje, da ko bi bil on svet ustvaril, bil bi ga že v začetku modreje uredil. Ta primera je sicer šepava, kakor jih je dandanes mnogo, zato preko nje.

Učiteljsko osobje moralo bi biti plačano vsaj tako, kot so najnižji državni uradniki. Tukaj pa nikdo ne more misliti samo moških. Do sedaj so nam plače le tako poboljševali, da bi bili sicer učiteljem radi pomagali, poleg tega pa kolikor mogoče malo potrosili. Seveda volk sit in koza cela ni mogoče.

Ne da bi se morda hotel prikupljati nežni konkurentinji — oba že ločiva po svoji pameti črno in belo — reči moram: res je, da ima učiteljica manj potreb, ker je in mora ostati sama, učitelji imajo pa navadno družino. Poleg tega treba pomisliti, da je učiteljicam I. in II. plačini razred le neka svetlobna prikazen — fata morgana, ker ne morejo biti voditeljice. Zato jaz privoščim kolegijam z mirno dušo isto plačo kot moškim. Za enak trud jednako plačilo.

Tudi če bi se procenti I. in II. plačilne vrste povišali — po nasvetu g. prof. Léva — ne bi bilo dosti pomagano. Nikakor pa se ne morem ujemati s trditvijo, da bi bil potem mir vsaj za deset let.

Mi slovenski učitelji

»Kar terja svet od nas, to dobro znamo,
Kar terja dom, slovenski rod od nas,
To govori glasno nam srce samo«.

Zavedamo se svojih dolžnostij, pa tudi svojih pravic, in po pravici moremo zahtevati, da nas tudi primerno plačajo. Dokler se to ne zgodi, toliko časa bomo trkali. Morda le po malem, a gotovo dobimo to, kar terjamo, premirja pa ne poznamo in mejnikov ne moremo sprejemati.

Gospod urednik! Začel sem in povedal kaj, kar morda Vam ne bode prav. Resnica pa je samo jedna in resnica je, da tudi sedaj nismo učitelji na Kranjskem primerno plačani.

Najnovejši sotrudnici »pod érto« hotel sem pojasniti, kako mislim o plačah č. kolegij in zašel v stari tir. Torej vidite, gospod urednik, da sem ves in tudi ostanem pravi pravcati *pesmist*.